

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . 28.—
 za en mesec . . . 3.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . 24.—
 za en mesec . . . 3.—
 V spravi prejema mesečno . . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 8.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznamila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 2 vln.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 vln.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 pošne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Slavna zmaga.

Novo, slavno zmago je priborila Avstrija. Tretje vojno posojilo, za katero so pohiteli na fronto vsi avstrijski denarni krogi, je kakor smo kratko že poročali, sijajno uspelo. Bodisi visok ali nizek — vse brez razlike je v zadnjih dneh prevečalo samo ena misel, da bi se finančnemu vojnemu pohodu z orožjem kapitala zagotovil zmagoslaven izid. Podedovana in pridobljena bogastva, slednja vsekakor v mnogo večji meri nego prva, so se postavila v službo velike domovinske dolžnosti. Z njimi pa so korakale tudi ogromne množice srednjih in malih štedljivcev in agitačija, ki se je ponesla takorekoč od hiše do hiše ter prodrla v vse zadruge in delavske organizacije, da, celo v šole, je povzročila, da so se topot še bolj nego pri prvih dveh posojilih udeležile prav vse moči. Nad štiri milijarde kron znaša celokupna svota podpisane tretjega avstrijskega vojnega posojila, nasproti 2 milijardama 600 tisoč kron pri drugem in 2 in četrt milijarde kron pri prvem posojilu. Z ogrskim deležem, ki bo vsekakor tudi dobro izpadel, bo znašala tretja finančna mobilizacija Avstroogrške gotovo 6 milijard kron.

Ta uspeh je tem znamenitejši, ker se v naši monarhiji, kjer tudi nimamo niti oddaleč toliko velikega premoženja nego v Nemčiji, kapital veliko bolj počasi tvori nego v zavezniški državi z njeno visoko razvito industrijo. Dalje treba vpoštevati, da finančna izobrazba v Avstriji ni posebno razvita in se je jedra prebivalstva še komaj dotaknila. krasni uspeh tretjega vojnega posojila pa plodovito učinkuje tudi na nalaganje ter bo prišel v prid vsem bodočim emisijam državnih vrednot.

Hvala za ta veliki uspeh gre bankam in menjalnicam, hranilnicam in Reifeisenovkam in posebno malim štedljivcem, ki so kaljico do kapljice strnili v močne studence in zagotovili državi znatne svote; hvala gre tudi izvrstnim organizatorjem, ki so spravili v tir ogromni agitacijski aparat. Na prvem mestu pa zasluži neomejeno pohvalo vodstvo avstrijske pošne hranilnice, ki je naravnost vzorno izvedla emisijo posojila.

V dobi enega leta je kapital avstrijske države polovice spravil skupaj okroglo 9 milijard, skupaj z Ogrsko pa nad 12 milijard. Kdor bi bil malo pred vojsko kaj takega pričakoval, bi mu bili težko verjeli. Toda resničnost je nadkrilila vsa pričakovanja in z uspehom tega tretjega vojnega posojila stopa monarhija v vrsto najmočnejših držav v Evropi. Ta uspeh je pa tudi sijajen dokaz za prepričanje celokupnega prebivalstva o pravičnosti našega boja in

za trdno zaupanje v končnoveljavno slavno zmago.

× × ×

Doslej ugotovljena podpisana svota znaša okroglo 4 milijarde in 15 milijonov kron, a ta številka se bo še zvišala, ko se uredi viseči podpis. Da nam bo velikost uspeha tembolj jasna, navajamo.

Prvo vojno posojilo meseca novembra 1914 je prineslo 2.201.000.000 K, drugo meseca maja 1915. l. 2.696.000.000 K in tretje v novembru 1915. l. 4.015.000.000 K, skupaj tedaj v enem letu 8.912.000.000 K. Drugo vojno posojilo je preseglo prvo za 295 milijonov kron, tretje pa drugo za 1319 milijonov kron, torej je tretje posojilo za 1814 milijonov kron višje nego je bilo prvo. Lep dokaz narodnogospodarske moči in patriotičnega požrtvovanja našega prebivalstva.

Največjih podpisovalcev, ki so podpisali milijon kron in več, je pri sedanjem tretjem vojnem posojilu 347; podpisali so 1276 milijonov kron, in sicer: 30 bank 404 milijone kron; 47 zavarovalnic, fondov itd. 233 milijonov kron, 78 industrijskih družb 169 milijonov kron, 80 veleindustrijskih tvrdk 130 milijonov, 41 hranilnic 122 milijonov, 16 mest 96 milijonov, 10 članov visoke duhovščine 32 milijonov, 14 članov plemstva 21 milijonov, 7 deželnih odborov 21 milijonov in 7 prometnih podjetij 20 milijonov kron. Bančna podjetja so torej podpisala nad 400 milijonov, velika industrija pa 300 milijonov, skupaj natančno 806 milijonov; ostali veliki podpisovalci 470 milijonov, skupaj tedaj 1276 milijonov kron. Ves ostali znesek t. j. 2739 milijonov kron so pa podpisali tisoči srednjih in malih ljudi in tako se tudi v tem kaže, da slone temelji države na širokih ramah ljudstva.

Avstroogrška monarhija se lahko ponosno meri z najbogatejšimi državami — Francijo in Anglijo, ki morata v sedanjih stiskah iskati denarja v Ameriki, dočim avstroogrsko ljudstvo iz lastne moči in volje daje državi, kar je njenega. Samozvestno lahko rečemo: Nezmagljivi smo!

Rumunska žitna politika.

Zmagovito prodiranje zavezniških čet v Srbiji odpira za gospodarsko vojno novo dobo. Osrednji velesili sta si s priborjenim potom Berlin—Dunaj—Sofija—Carigrad zagotovili gospodarsko velepomembno območje. Obe balkan. državi, ki gresta v političnem in vojaškem oziru roka v roki z nami, nam s svojimi kmetijskimi proizvodi in celo vrsto važnih surovin obečata gospodarsko pomoč, ki nam more biti v sedanjem času le prijetna. Bolgarija je iz-

vozila l. 1911. za 6 in pol milijona mark žive živine, za 14 in pol milijona živalskih proizvodov in za 103 in pol milijona mark žita in moke. Turčija je v istem času izvozila za 685 milijonov piastrov živil in za 542 milijonov piastrov surovin. Med surovinami pridejo v prvi vrsti vpoštev baker, bombaž, volna, tobak, svila in kože. Seveda množine izvoznega blaga, ki jih imata na razpolago naši balkanski zaveznici, niti z daleka ne zadoščajo za celokupno potreščino Nemčije in Avstroogrške; kljub temu pa nam moreta vstrajanje do konca bistveno olajšati.

Dokaj zanimivo je sedaj vprašanje, kakšno stališče zavzame Rumunija sprčo novoustvarjenega položaja na gospodar. bojnem polju. Rumunija je kmetijsko izredno plodovita dežela. L. 1913. je pridelala 2.291.300 ton pšenice, 95.000 ton rži, 602.300 ton ječmena, 551.400 ton ovsa, 997.000 ton krompirja. Pšenice pridelajo v Rumuniji skoraj polovico toliko kakor na Nemškem, dasi se na Rumunskem pridelava povprečno na 1 ha le 14.1 met. stota, na Nemškem pa 23.6 met stota. Obe zadnji žitni letini na Rumunskem sta bili doslej najboljši ter sta znatno nadkrilili žetev l. 1913. Pridelek je ostal skoraj ves v deželi. Z zaprtjem Dardanel je bil izvoz v Italijo in zapadno Evropo preprečen, nasproti obema osrednjima državama je pa bila Rumunija, kar se tiče dobave žita, zelo nedostopna. Rumunski finančni minister Costinescu si je izmislil cel sestav zvitih določb, da bi preprečil izvažanje žita v Nemčijo in Avstroogrsko. Misel, ki ga je pri tem vodila, je le prepozorna. Podceneval je gospodarsko moč osrednjih velesil ravnotako kakor angleški gospodarski politiki, ki so mislili, da nas bodo gospodarsko vendarle prisilili na kolena. Costinescu je čakal na trenotek, ko se bomo išoč pomoči ozirali po živilih. Potem je hotel tržni položaj izkoristiti za Rumunijo in spraviti osrednji velesil v gospodarsko odvisnost nasproti Rumuniji. Na ta trenutek bodo morali pa sovražni in nevtralni gospodarski politiki še dolgo čakati, tembolj ker se sedaj vse stvari tako v gospodarskem kakor političnem in vojaškem oziru obračajo vedno bolj nam v korist. Pač bi bilo v sedanjem trenutku želeli, da bi se uvedle z Rumunijo živahne gospodarske zveze, toda gospodarski položaj, v katerem se nahajamo, ni in tudi v bodoče ne bo tak, da bi morali kot prošnji iti iskati pomoči v Bukarešti ali pa h kakemu drugi nevtralnemu vladi. Preobrat stvari na Balkanu je zelo močan činitelj, ki utegne rumunske gospodarske politike poučiti o pravem stanju stvari na gospodarskem bojišču in jih nagneti, da bodo ukrenili temu spoznanju primerne odredbe. Vseka-

kor ni misliti na uspešno izmenjavanje blaga med osrednjima velesilama in Rumunijo, dokler ostanejo v veljavi sedanje določbe rumunske vlade glede izvoza žita.

Dasiravno se Rumunija v svojih žitnih zalogah kar duši, pride vendar rumunsko žito vsled vladnih odredb dražje, nego so določene najvišje cene v Nemčiji. Najprej se je določila za pšenico, turšico, ječmen in oves enotna cena po 288 mark za tono. Tudi izvozna carina za te štiri vrste žita je enotna in znaša 40 mark za tono. Ze v tem stane torej tona žita 328 mark. Prištetu je pa treba še pristojbino za Rdeči križ, tako da stane tona rumunskega žita brez poštinskih taks, transportnih stroškov in večjega ali manjšega dobička posredovalne trgovine, 400 mark. Moč našega domačega kmetijstva nas varuje pred potrebo, da bi morali plačevati inozemstvu take vroglave cene.

Rumunsko prebivalstvo nikakor ni zadovoljno z vladnimi odredbami glede žita. Sicer je vlada kmetom olajšala položaj s tem, da jim je dal predujme na njihove žitne zaloge in tako preprečila resne nastope, toda nezadovoljnosti nekmetijskih slojev pa z ničemer ni mogla zaježiti. Brez ozira na to, da požirajo žitni predujmi velike svote na kapitalu in obrestih ter znatno posegajo v možniček davkoplačevalcev, pridržavanje žita tudi močno zavira navadno delavstvo gospodarskega življenja. Ne samo živila, marveč tudi vse vrste drugih potrebščin so na Rumunskem dosegle doslej neznano višino cen.

Bliznja bodočnost bo pokazala, da-li hoče Rumunija še dalje vstrajati v svoji prostovoljni gospodarski osamljenosti na škodo svojemu narodnemu gospodarstvu, ali pa je pripravljena izvajati edino mogoče posledice iz sedaj dovršene otvoritve donavske poti. Rumunija stoji zopet na razpotju glede svoje sedanje in bodoče gospodarske usode. Sedaj imajo besedo politiki in gospodarski strokovnjaki v Bukarešti. Razoroženje ruskih torpedovk, ki so se bile vsidrale v Turn-Severinu in bi bile mogle skrajno ovirajoče posegati v eventualni ladijski promet s spodnjedonavskimi lukami, se more pač smatrati kot dobro predznamenje. In ako se uresniči odstop Costinescu, je pač pričakovati, da se izpremeni gori označena rumunska izvozna politika.

Obisk pri našem brodvju.

Pod vodstvom mornariškega častnika sem si včeraj ogledal pomorska branila neke adrijske luke. V čolnu, ki je hitro kakor blisk rezal brazde v valove, sva prekrizala skoro celi zaliv ter se ob izlivu Sdobbe približala tudi italijanskim obalnim

LISTEK.

Naš mali.

—pt—

Poštni sel, ki je prinesel dnevno pošto, je imel tudi za Otrobarja nekaj dopisnic. Naglo jih je pregledal, me poklical in mi pokazal eno.

Bila je fotografija mladega vojaka v polni opravi, s tremi zvezdami na vsaki strani ovratnika in dvema svetinjama na prsih.

»To je naš mali!« je dejal Otrobar in se prijazno smehljaj, motreč sliko. Smehljaj se je Otrobar tako lepo, kadar se ni smejal nagajivo in ironično temveč dobrohotno, da se ti je zdelo, kakor bi posijalo solnce v mračnih dneh.

»To je naš mali!« je povzel iznova in prikimalval sliko. »Dobro, dečko, dobro!« Jaz sem čakal, da mi pove še kaj. Tako mlad vojak, očitno niti dorasel, pa hrabrostna svetinja; gotovo ni bilo nekaj vsakdanjega, s čimer si jo je bil zaslužil, in zvedav sem bil.

No, Otrobar ni imel navade, da bi se dal prositi. Prižgal si je cigareto, položil sliko predse na mizo, me pogledal resno in me nagovoril.

»Ti nimaš otrok, čestiti tovariš, zato niti razumeti ne moreš, kaj se more goditi v srcu očetu, ako se zaveda, da so v vedni smrtni nevarnosti takorekoč vsi njegovi otroci. Le smrtna nevarnost, ki stalno ogroža tudi njega samega, mu more nekoliko izravnati čustva in odganjati od njega turobne misli. Prizadevanje, da se čuva in da čuva one, ki so mu izročeni v skrb, ga pripravi v ono ravnotežje, ki je potrebno, da se more izvršiti kaj dobrega, ki je potrebno, da se včasih sloh more živeti in da človek ne zblazni ali ne obupa.«

Kaj sem hotel, molčal sem. Ugovarjati mu nisem mogel in ne znal; hkrati sem spoznal v tej izjavi en nagib več, zakaj je šel mož na stare dni v vojno, in sem tem ložje razumel, ako se je izkazoval.

»Kakor v razvedrilo pa ti je, ako imaš v takem položaju koga, da moreš obračati nanj vso svojo pozornost, obdajati ga z vso skrbjo, poklanjati mu naravnost vso ljubezen, katere v trenutji ne moreš porabiti praktično pri svojih dragih.«

Temu pa se oporekati tudi ne bi dalo. Ko sem bil še učitelj, uveril sem se na sebi, da je res tako: vsi učenci in učenke, vsi so bili moji otroci.

»Glej in tak moj otrok skoro je naš mali. Vsi v bataljonu mu pravimo tako, od komandanta do prostaka vsi. In vsem je kolikor toliko miljenec. Šestnajst let ima dečko, prostovoljec je prišel k vojakom.

Rodom Hrvat je študiral realko v Pečuhu (Fünfkirchen), a ko je ustala vojna, je vrgel knjige pod klo in hajd puško v dlan in meč ob stran! Bil je že v Galiciji, a prosil je in prosil, da je prišel k nam. Major sam mi ga je priporočil, mladeč je bil všeč vsem in vsi so imeli ozirov do njega. Pri svojem oddelku sem mu odločil orjaškega Dalmatina v zaščito in v postojanki je imel mladenič ob njem veliko oporo. Nosil mu je opravo, pazil nanj, pomagal mu v breg, prikrival ga, ako si je upal preveč na dan. Ko smo prišli na mesto, mu je pripravil razmeroma udobno ležišče, se zanimal za njegove potrebe, sploh preskrbel vse, kar je bilo v danih razmerah dosežnega in potrebnega.«

»Siromaku je bilo gotovo trdo po krnskih višinah!« sem pripomnil.

»Nikar ne misli! Trdo mu je bilo v Galiciji izpočetka, kakor je pripovedoval. Naporu so bili grozoviti, a njegove moči petnajstih let še ne zadostne. Trpel je, a prebil, pri nas ni bilo hudega. Sploh je prišel k nam že kot korporal. Mene se je oklenil takoj izpočetka z vsem zaupanjem, pripovedoval mi je o svojih, tožil mi svoje otroške skrbi in včasih mu je bilo tesno ter milo meni. A vselej le mimogrede. Navadno se je otresel hitro in bil zopet ves vojak. Samo eno noč ga je našel njegov Dalmatinec strmečega predse, dočim so mu lile solze po licih. Dobil je bil list od

doma onega dne. A orjak se je oddaljil brez besede in stražil nekoliko proč, da bi odvrnil od njega nepoklicane priče. Ali moreš pričakovati večje nežnosti pri prostem možu? Meni je sicer pravil kasneje o tem, a dejal mi je: »Boga mi, da mi krogla predrila bedro pa bih srjetan, samo da mali ne plače!« Taki so ti zlati ljudje!«

»Ali ima roditelje še žive?« sem prekinil, da bi skril še svojo ganjenost.

»Žive. Tudi sorodnikov ima v Dalmaciji. Na Kuču menda. Najbrže je v rodu z ljubljanskimi Novakoviči, ki so ipak Dalmatinci.«

»Ali se imenuje Novakovič?«

»Da, tovariš, Stipo Novakovič. In italijanski ti zna kakor jaz in kakor mnogi Dalmatinci. Jaz ga vzamem rad seboj na pohode, ker je pripraven, uren in umen, da mi ni treba na široko razvijati namer, temveč razume naglo sam, česar treba. Tudi lokav je, da mu ga ni para, pa srčen, drzen skoro, ter izboren strelec in spreten plezač; kot ustvarjen za službo po krnskih pustinjah.«

»Potem je razumljivo, da ga imaš rad na pohodih.«

»A še rajši bi ga imel, da mi je malo bolj oprezen. Ali kaj, vroča kri, pa misli, da njemu ne pride izlepa kaj do živga. Prebito mu je že predlo nekoč in da ga v usodnem trenutku ni otela prirodna lokavost in smela drznost, naposled nekoliko

postojankam brez nevarnosti, kajti megle no vreme je obdajalo najino ladjico s kopreno. Z juga je pihal »široko«, morje je bilo vzburkano, semtertje je dež ošvrknil morsko gladino. Plitvi čoln naju je pone-sel tudi preko minskih polj, vsled katerih je ladijski promet v zalivu popolnoma ustavljen, a tudi vožnja ribiških bark ome-jena na samo pravo pristanišče. Le po-sebno izurjenim pilotom so znane plovne struge med labirintom min. Peljala sva se tudi nad italijanskim minskim poljem, ki je prirejeno na zelo kompliciran način in krije mine dragocene kakor biseri, kajti vsaka priklenjenih min stane več tisoč lir. Ta denar je pa v pravem pomenu besede vržen v vodo, kajti naši mornarici so te zvite naprave v vseh podrobnostih znane, tako da enega teh nevarnih rakov za dru-gim hladnokrvno polovimo. V bližini ita-lijanske obale, daleč izven zaliva, zagledava naenkrat kvišku pristrleti nekaj metlišču podobnega. Bil je periskop podvodnega čolna. Ko sva bila že čisto blizu, je pri-plaval na vrh. Iz line je stopil mlad mor-nariški častnik. Precej časa sva ležala po-leg podvodnega čolna na krovu in s čast-nikom kramljala.

Potem sva se poslovila. Ogledala sva si še več obalnih branišč, na povratku pa sva obiskala pomorske letalce, da bi vi-dela tudi pomorska letala. Eden vodnikov pomorskih letal, ki naju je sprejel, se je bil malo prej vrnil s poleta v Benetke, kjer se je maščeval, ker so bili italijanski letalci bombardirali odprti Trst. Pravil je, da so v črni noči po enournem poletu prispeli nad Benetke, ki jih je pokrivala trda tema. Nobena lučica jim ni izdajala položaja. Temna senca Markovega stolpa jim je bila kažipot. Tako so letalci kmalu našli, kar so iskali, namreč arzenal, električno cen-tralo in kolodvor. Na arzenal je udarila 50 kilogramov težka bomba, na drugi objekt so vrgli samo zažigalne bombe. Že prvi met je zadel, in takoj so svignili štirje ognjeni stebri proti nebu. Neko skladišče je začelo goreti s plamenom. Tudi ostale bombe so zadele, kamor so bile namenjene, ter povzročile hude požare. V hipu pa se je vzbudilo mesto v divjem strahu, in za-bliskalo se je na tisoče luči. Desetorice reflektorjev so pričele preiskovati prostor nad mestom s svetlimi šopi; zlasti ostro je obsvetljeval žaromet iz Tre Porti naše le-talo, a v zmedu ga menda le niso opazili. Streljali so, kakor da bi znoreli, a na slepo, kajti niti en šrapnel se ni razpršil blizu hidroplana. Hidroplan je po uničujočem delu odletel in se po polnoči vrnil v svoje stanjšče.

Italijani in Trst.

Valentin Pittoni, avstrijski državni soc. poslanec in izdajatelj lista »Il Lavora-tore« v Trstu, je pojasnil stališče avstrij-skih Italijanov nekemu dopisniku takole: »Še pred vojsko v maju l. 1914. sem govoril v skupni delegaciji v Budapešti proti ita-lijanskemu imperijalizmu. Bil sem proti te-mu, da bi samo Italija imela Adrijo v rokah. Stal sem na stališču, da mora imeti vsak narod, ki prebiva ob njenem obrežju, tudi pravico do morja. Ves moj govor dva me-seca pred vojsko je bil obsodba imperijali-stične politike sedanjih odločujočih krogov v Italiji. Lahko mi je umljivo, da si je želel združitev z Italijo marsikateri Italijan. To-da vsak razsoden Italijan je moral strmeti

tudi moja bližina, bogme, danes bi dečko ležal pod kako sipino na krnskem pobočju in nič bi ne bilo z njegovimi svetinjami — jaz pa bi morda plakal za njim kot za lju-bim detetom.«

Goste dimove oblake je pihal v zrak Otobrar. Vselej je delal tako, kadar je ho-tel skriti razburjenost. Ko se je pomiril, se je nasmehnil in nadaljeval pripoved.

»Neizmerno dolg se nam je zdel oni dan. Sovražnik nam ni dal miru ni za hi-pec. Strel za strelom nam pošiljal nad glave, ves dan smo morali tičati v skalnih kritjih in čisto nam je letela sipina v jar-ke in skalne šibre so letele po zraku, da nisi smel prikazati glave na dan. Odgo-varjali nismo, ker nismo videli kam, a skrajno umorno je tako zdenje in čakanje nečesa, ki ima priti, pa ne pride, ki se ima zgoditi, pa se ne zgodi.«

»Kaj pa karte, ali si pozabil nanje? Mislim, da bi vam izborna rabile za take čase.«

»Ne rečem, da ne. Nekaj časa bi člo-vek se igral, a naposled ti zmede peklen-ska muzika pamet, da niti za igro nisi več. Pa ti počti baš nad tabo šrapnel, da se usuje nate kup peska in polomiš v zmede-nosti najlepša pagat ultimo, gromska stre-la, k vragu je vse zanimanje do igre! Pa sem poklical malega, splazila sva se v kot in se pogovarjala o domu, hkrati se jezila na sovražni strelni stroj, ki je venomer vznemirjal nosače, kadar so nam donali jedi in municije, da smo se morali zbok tega postiti podnevi ob mrzli hrani v mrz-lem vremenu, dočim smo le ponoči dobi-vali gorke juhe ali čaja.«

(Dolje.)

zatem, da se na vsak način prepreči vojska in njene posledice, ki bi nastale radi misli, da ni možno uresničiti združenja Italijanov brez vojske z Avstrijo, da celo brez sploš-ne evropske vojske. Če pomislimo, da so avstrijski kraji, v katerih bivajo Italijani, narodno zelo pomešani in da pri tvorbi dr-žav ne odločajo le narodni, nego tudi eko-nomski in geografski činitelji, potem mora vsak trezen Italijan razumeti, da moramo odklanjati vsako iridentistično stremljenje. Kakšna je usoda avstrijskih Italijanov? Mo-rajo li obupati? Nasprotno vidim, da jih ča-kajo še velike naloge. Najprej pa morajo spoznati — večina je že — da je konec sve-tovne vlade Rima in Benetk s prisvajanjem. Nasprotno pa civilizatorično delo Italijanov ob Adriji še ni končano. Avstrijski Italijani so poklicani, da posredujejo med staro za-padno kulturo ter mladimi napredujočimi narodi na vzhodu. To ni lahka stvar. Laž-je je seveda staviti gradove v oblake in naslajati se ob velikih zgodovinskih spomi-nih na starodavni Rim. Gospodarske kori-sti vežejo Trst z Avstrijo. Trstovo boga-stvo tiči v njegovi luki, v njegovem izva-žanju in dovažanju. S tem pa je v zvezi lad-

jedelniška industrija ter druge take pano-ge, ki žive od ladjedelništva. Po svoji na-ravi more biti naše zaledje edinole Avstri-ja. Večina prebivalcev živi od luke in lad-jedelnice. Te pa se morejo razvijati le, če leži za njimi veliko gospodarsko ozemlje, če se stekajo v luko in mesto interesi mno-gih milijonov. To je bil vedno moj program. Z veseljem vidim danes, da poznavajo to-ti liberalno tržaško meščanstvo, ki hoče ustanoviti stranko izključno gospodarskega značaja. In jaz sem uverjen, da ti smotri niso nikakor naperjeni proti pravim kori-stim Italije. Do zadnjega trenutka sem upal, da ne pride do vojske z Italijo in da bo le-ta imela še važno posredovalno ulogo pri končni ureditvi svetovnega požara. Ta voj-ska je proti koristim Italije; prav tako bi bila proti koristim italijanskega ljudstva irendenta v Trstu, ker ne bi pripustila mir-nega dela za razvoj. Tu in povsod treba spoznati, da mi ne moremo iskati niti v Ita-liji niti z Italijo svoje bodočnosti ker se ne moremo gospodarsko uničiti. Mi v obče ne moremo obstojati, če ne ostane Trst avstrij-ska luka.«

Četrta bitka ob Soči. — Lahi namera-vajo Gorico popolnoma porušiti, če je ne dobe. — Vsi laški napadi krva-vo odbiti. — Naši letalci nad Verono.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. novembra. (K. u.) Uradno se razglša:

Veliki boji na Goriškem, ki so za-dobili zopet značaj bitke, so se nadalje-vali tudi včeraj.

Na celi bojni črti je zopet sledil na-pad napadu.

Obupni napor sovražnika so se pa izjalovili ob vztrajnem odporu naših z neprekosljivim junaštvom se borečih čet.

Tudi tolmínsko območje se je na-hajalo nočnevi pod močnim ognjem artiljerije.

Odbil je bil nek napad na našo po-stojanko na Vršiču.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 14. novembra. Uradno poro-čajo:

Že ob začetku nove bitke so izpove-dali italijanski ujetniki, da bo mesto Go-rica razstreljeno, če se ne posreči je vzeti. Dejansko je padlo že v prvih dneh velikih bojev veliko krogl v mesto. Včeraj je so-vražna težka artiljerija čez nepremagljivo območje silovito streljala na Gorico. Med-tem so Italijani brezuspešno napadali pred-vsem severni del Dobrovske visoke pla-note. Severno od gore Sv. Mihaela smo začasno izgubili del bojne črte. Popolnoma je bil zvečer s protinapadom zopet pri-boren. Vsi ostali sunki Italijanov so bili krvavo odbiti. Pred odsekom južno od Grize Brda in pred goriškim območjem je potlačil že ogenj naših topov vsak napa-dalni poizkus. Več naših letal je metalo bombe v Verono.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Kako je bil potopljen parnik »Ancona«.

Dunaj, 13. novembra. Uradno se raz-glša:

O potopu italijanskega parnika »An-cona« širi, kar se je tudi pričakovalo, so-vražno časopisje opis, ki je ravno tako hujskajoč kakor neresničen. Dejanski položaj je bil kratko tak-le: Podmorski čoln je v svari lo izstrelil proti parniku strel, parnik je nato s polno paro pobeignil. Sledil je namreč ob izbruhu vojske italijanskim par-nikom uradno izdanem naročilu, naj se, če ustavi parnik kak sovražni U-čoln, oziraje se na položaj, ali beži ali naj se pa zavozi v U-čoln. Bežeči parnik je U-čoln zasledo-val in streljal nanj, parnik se je šele usta-vil, ko je bil večkrat zadet. Dopolnilo se je, da se parnik, na katerem je vladala naj-večja pan'ka, izprazni v 45. minutah. Kljub temu so izpustili le nekaj čolnov v morje, ki so jih zasedle predvsem osebe posadke, ki s prvimi čolni najhitreje daleč zavesla-le. Večine čolnov, za ki bi bili najbrže zado-ščali za rešitev vseh, niso zasedli. Ko je poteklo približno 50 minut, se je moral U-čoln potopiti, ker se je hitro blizalo neko vozilo in je torpediral parnik, ki se je šele potopil, ko je preteklo še nadaljnih 45 mi-nut. Če je izgubilo življenje veliko popot-nikov, je kriva predvsem posadka, ker je parnik bežal namesto, da bi se bil na sva-rilen strel ustavil in ker je s tem prisilil U-čoln, da je moral streljati in ker je potem posadka mislila le na lastno in ne tudi na rešitev potnikov, za kar se je razpolagalo z zadostnim časom in s sredstvi. Tendečno izmišljeno je, da bi bil U-čoln streljal na zasebne čolne in na tiste, ki so plavali v vodi, že zato, ker je strelil v U-čolnu pre-dragoceno. Ko se je parnik ustavil, se se-veda ni izstrelil noben strel več.

Poveljstvo mornarice.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 11. novembra. Uradno poročajo: V zgornji dolini Campelle (Maso Val-sugana) je napadel sovražnik našo posto-janko na Col San Giovanni. Čeprav je bil napad podpiran po živahnem ognju na Cima di Cupota in Montalonu postavljene artiljerije, smo ga odbili. V dolini Cordevo-le traja naš pritisk na gorovje med prela-zoma Sief in Sett dalje. Tudi so se pričela manjša podjetja, da se preženo sovražni oddelki, ki so ostali še na pobočjih Col di Lana. Ob srednji Soči in pri Plaveh je vče-raj naša pehota pričela odločno nastopati onstran Zagore in je ujela 260 sovražnikov, med njimi 3 častnike. Tudi na višinah se-verozahodno od Gorice smo nekoliko na-predovali in ujeli 18 mož. Na kraški pla-noti sta megla in dež ovirala delovanje artiljerije in je vsled poplavljenja onemogo-čen nastop pehote. Kljub temu so naše čete osvojile nekaj močnih, važnih sovra-žnih zakopov jugozahodno od Sv. Martina in ujela okoli 30 mož.

× × ×

Nov silovit splošni napad Italijanov pri Gorici.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Po kratki artiljerijski predpripravi po-sebno pri Plaveh v četrtek, dne 11. t. m. so otvorili Italijani ogenj v petek, dne 12. t. m. Kot uvod strašnem artiljerijskem ognju, je priletelo nad Vipavsko dolino ka-kih deset sovražnih aeroplanov, ki so le-tali na posameznih mestih prav nizko celo predpoldne. Topovski ogenj je vršil svoje uničevalno, strašno delo vkljub dežju, ki je padal včeraj v petek in danes. Strelji so tako gosti, da jih ni mogoče posamezno razločevati. Strelni jarki so polni vode, tako da stoji naši junaki na nekaterih me-stih do pasu v vodi. In vendar smo prepri-čani, da ne bo tudi ta obupni laški napad — lahko bi ga imenovali četrtega — dose-gel uspeha.

Lahi ne pridejo naprej.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Gorica, 11. XI. 1915.

Medtem, ko je bilo zadnje dni na go-riškem območju razmeroma mirno, so pri-čeli Lahi včeraj zopet obstreljevati Kalva-rijo in Grojno. Ni sicer onega groznega bobnečega ognja tretje soške bitke, a ven-dar padajo zaporedoma granate in šrap-neli tudi najtežje kalibra. Včeraj se je izvršil med nevihto in ploho zopet napad laske pehote na Kalvarijo in Grojno, a je bil kakor vedno krvavo odbit. Na Dober-dobu pa ne miruje sovražnik nikdar. Hrib Sv. Mihaela je vedno pod ognjem težke artiljerije in v presledkih skuša prodirati so-vražnik proti našim postojankam. A vsak njegov poizkus le na eni točki predreti na-šo bojno črto se razbije ob neomajnem in trdnem odporu naših izbornih in hrabrih čet. Če bi tudi verjeli izmišljenim poroči-lom laskega generalnega štaba o »vednem prodiranju na Krasu«, bi prišli Italijani v Nabrežino čez — sedem let!

Gorica, 12. XI. 1915.

Danes je zopet nemiren dan. Artilje-rijski dvoboj je zavzel večjo silo in postaja vedno ljutejši. Zdi se, da Italijani po težkih porazih in ogromnih izgubah tretje soške ofenzive ne bodo še mirovali. Morda so ti artiljerijski boji znamenja novih, ljutih bo-jev, morda skriva Cadorna za njimi dru-ge načrte. Najsi bo to ali ono, naj zasuje še toliko ognja in železa na naše postojan-ke, uverjen naj bo, da straža ob Soči čuje in se ne umakne niti za ped. Goričani ča-kamo mirno viharjih dni.

× × ×

General Borojević o tretji bitki ob Soči.

Vojni poročevalec Geyer poroča z bojne črte ob Soči 13. t. m.:

Podoba tretje bitke ob Soči se kaže zdaj iz poročil vrhovnega vojnega vodstva, iz pripovedovanj raznih borilcev in po iz-povedbah italijanskih ujetnikov vedno jas-nejše. »Držim vse postojanke, kakor sem jih prevzel začetkom vojske,« je rekel vče-raj general Borojević in še pristavil: »Ne-prenemoma dobivam pisma iz zaledja z vprašanji, če je res, da je padla Gorica. Tudi pri Gorici se nismo noben korak umaknili. Nezaupljivost ni prav umljiva. Tu na bojni črti je to drugače. Od pripo-stege vojaka do vrhovnega poveljnika je vse navdušeno o izidu tretje bitke ob Soči.

Naša artiljerija je pokazala v tretji bitki ob Soči zopet odlična dejanja. Mnogo napadov sovražnik ni mogel razviti, ker jih je takoj zadušil naš dobro merjeni ogenj iz topov. Osebito v bojih pri Gorici je artiljerija najuspešnejše podpirala našo obrambo. Ob naskoku na Oslavje, ki so jo zasedli Italijani en dan, je pripravila naša artiljerija vse za naskakovalno delo dalmatinske deželne brambe. Ena sama minska granata je ubila 68 Italijanov, ki so se nahajali na dvorišču pri neki hiši.

Boj pri Plaveh.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Na praznik sv. Martina, 11. t. m., št Italijani ljuto streljali s topovi vsega ka-libra pri Plaveh. Naši so jim živahno odgo-varjali. Boj je trajal z vso ljutostjo celo predpoldne. Danes, 12. t. m., zopet močna kanonada pri Plaveh, Gorici in na Krasu.

Z bombami

so obmetavali Italijani zopet Kostanjevico na Krasu.

Novi boji — nova slava Dalmatincev.

Profesor Lovrić poroča v »Našem Je-dinstvu«:

4. novembra.

3. nov. Čujte in občudujte! Proti sever-nem delu P. je ljuti izdajalec jurišal osem-krat. Sedemkrat se je ta gorostasni in bes-ni val popolnoma razbil ob skalovju naših junakov, ob osmem valu je pa sovražnik popolnoma omagal, vrgel proč orožje in se udal. V Gorico so dovedli 500 ujetnikov. To so izbrane italijanske čete: berzaljeri, alpinci in grenadirji. Ako jin v osmih lju-tih naskokih ostalo živih 500, si lahko mis-lite, koliko jih je padlo in bilo ranjenih.

Pod varstvom ljutega artiljerijskega ognja so Italijani zopet poizkušali, da na-pravijo most preko Soče. Vsi njihovi napo-ri so bili zaman, ker so se izjalovili v ognju naše preizvrstne artiljerije, ob junaštvu si-nov ponosne Bosne, kršne Hercegovine in Turudijinih dalmatinskih levov.

Po slovenskih brdih, ob bistri Soči, se veličastno razlega slava male Dalmacije. Majhna je, voda dika, prevelika dika, in si-len ponos svojemu rodu! Vse gleda začu-deno v dalmatinsko deco: od najvišjega vod-ja do najpreprostejšega vojaka. Vse se divi, vse se čudi nad nezasišanim junaštvom naših sivih skolov.

Sovražniku se je pred šestimi dnevi posrečilo, da je prodr v neke naše posto-janke pri Z. In naše Dalmatince je zadela naloga, da ga izpode iz naših jarkov. Tu je jurišala četa našega hrabrega nadporočni-ka P. Ker si on sablje ob jurisu ne opasuje, da se lažje giblje, se polasti gospodarjeve sablje njegov sluga B iz Lučana poleg junaškega Sinja, potegne jo iz nožnice ter s kli-cem »Naprej, Dalmatinci!« odvede na juriš cel vod.

Naloga je sijajno izvršena, sovražnik popolnoma potolčen. Utrujeni levi so se umaknili v ozadje, da si nekoliko odpoči-jejo, toda za malo časa, kajti Italijani so za-čeli danes po ljutem artiljerijskem ognju pošiljati sveže množice proti našim posto-jankam. Kdo naj se upre tej ljuti vihri? Kdo drugi, ako ne Dalmatinci s svojim z lovor-jem ovenčanim poveljnikom stotnikom H. In — čudite se dalmatinski otroci! — osem-krat juriša sovražnik na dalmatinske leve, meče proti njim nove, sveže množice vo-jakov; in osemkrat se razbije italijanski bes ob prsih nepremagljivih Dalmatincev! In ko so po tretjem naskoku javili hlabremu vod-ju H., ki je strog v službi, toda pravi oče svojim vojakom, ki bi za čast z lovorom ovenčanega polka in svojih Dalmatincev dal tudi življenje, — je odgovoril, v svesti si junaštva vojakov divne Adrije in trdnih skal, ponosno in samozavestno: »Jaz s svo-jimi Dalmatinci ne potrebujem pomoči!«

Po tej slavni zmagi je zborni poveljnik, ta iskreni prijatelj Dalmacije, telefoniral proslavljenemu bataljonu:

Dalmatinskemu bataljonu ... moje po-polno priznanje. Občudujem in čudim se prevelikemu junaštvu, s katerim se je ba-taljon tudi to noč ponovno boril. Le tako žilavo naprej! Pozdrav in Ura! Wurm s. r. fcm.«

Pa to je samo nekaj vrstic slavne zgo-dovine Dalmacije v tej strašni svetovni voj-ni. Kdo naj prešteje vsa junaška dela Dalmatincev? Nekoč bodo zgodovinarji govo-rili ne o junaštvih nego o čudežih, ki so jih delali naši Dalmatinci s pomočjo najvišjega ob Soči.

6. novembra.

Tudi danes je sovražnik jurišal na S. in P. Krvavo je plačal to podjetje, ker je bil s težkimi izgubami na njegovi strani odbit.

Ista usoda je zadela ljutega izdajalca tudi pri Z.

Cetudi je sneg na K. meter visok, je sovražnik tudi tu naskakoval. S krvavo glavico je moral nazaj, odkoder je bil prišel.

Na M. V. so naši sprejeli Italijane z ročnimi granatami in jim dokazali, da pri nas ni mesta zanje.

Na visoki planoti L. in pri predmostju T. sovražnemu artiljerijskemu ognju ni bilo konca. Na posameznih mestih je prišlo do živahnih prask.

Toda najobupnejše se sovražnik bori in zastavlja vse svoje sile na D. Tudi danes je naravnost obupno jurišal na S. m. in G. b. Vse zama! Tam, kjer se mu je začasno posrečilo udreti v naše jarke, je bil s protinapadom vržen vun in imel pri tem ogromne izgube.

Našemu junaškemu in hrabremu S. in njegovim zvestim Hrvatom izražata naš nesmrtni vodja B. in zborni poveljnik W. svoje priznanje in zahvalo.

X X X

Nov splošen napad. — Hrabri štajerski Slovenci.

Dunaj, 13. novembra. (K. u.) Iz tiskovnega stana se poroča:

Po odmoru, ki je trajal komaj en teden, so se zopet pričeli boji v velikem obsegu ob Soči. Začetkom decembra naj namreč prične zborovati italijanski državni zbor. Gre jim zdaj za to, da se izsili kak vojaški uspeh ne glede na daljne težke žrtve. Mogoče tudi ostale države sporazuma štirih, pred vsem Anglija, silijo na nadaljevanje prodiranja, ki ne pride z mesta. Uspeh naj bi bil zvezan z imenom mesta Gorice.

Česar tri vedno z večjimi izgubami plačane bitke niso mogle pridobiti, naj bi dosegel splošni sedanji napad, ki je predvsem namenjen proti Dobrdoški visoki planoti. In sicer posebno proti odseku severno od Griže Brda, dalje proti goriškemu območju in proti prostoru pri Plaveh.

Niti koraka razrite kraške zemlje nismo izgubili. Na Griže Brdu je odbil štajerski deželnoobrambovski polk št. 26. dne 10. novembra pet italijanskih napadov, ob katerih je naskakovalce vselej sprejel z izizvajajočimi »Avanti« klici in z morečim ognjem.

Novi italijanski naskoki pri Plaveh.

L. Adelt poroča »Ber. Tglblt.« iz vojnodopisnega stana:

Novi veliki napadi druge in tretje italijanske armade proti avstroogrski soški fronti se v toliko razločujejo od prejšnjih, da se topot sovražnik ne zanaša toliko na dolgotrajno učinkovanje svoje artiljerijske priprave, marveč da poizkuša prodreti z velikim številom stopničasto razvrščenih naskakovalnih kolon. Dalje se topot ne omejuje na obe krili vrat goriškega predmostja, hrib Sv. Mihaela in Podgoro, marveč poizkuša severna krila v prava Podgora s svoje strani nadkriliti iz prostora pri Plaveh. Na jugu napada tudi zopet planoto. Pri Plaveh se trudijo Lah, da bi oprli na svojo artiljerijo na desnem bregu Soče, prodrli preko male vasiče Zagore in 611 m visoki Kuk proti Sv. Gori in gori Sv. Gabriela. Ti dve gori na levem bregu Soče nadvladujeta goriško dolino, to se pravi: sovražnik namerava obiti Gorico od severa sem. Dejansko pa Italijani še niso prišli preko Zagore in celo v Zagori se tudi topot niso mogli držati. Vedno močnejše posegajo v boj na obeh straneh tudi letalci, z italijanske strani tudi velik vojaški zrakoplov poltrdega sestava, ki obsega 12.000 kubičnih metrov plina in ima 500 konjskih sil.

X X X

Vojska je divja zver.

Dunaj, 13. novembra. (Kor. urad.) Iz vojnega tiskovnega stana:

Preteklo je skoraj poldrugo leto, odkar vojska v svoji celi neusmiljeni strahoti divja po svetu, koraka neusmiljeno nad dobrobitom milijonov rodbin, nedavno še cvetoča mesta, trge in vasi izpreminja v razvaline in v pepel in vse mišljenje vsili svoji jekleni zapovedi, ki zapoveduje, naj se napravi kolikor mogoče velika škoda sovražniku. Ravno sedanja svetovna vojska, v kateri so nastopile države in narodi z vso svojo silo in katere namen ni, da se premeta ena armada, marveč da se pogazi cela država, je pokazal vojsko zopet v njeni

pravi furjijski postavi,

ki jo je smatralo človeštvo vsled mirovnih shodov in predlogov o ustanovitvi mirovnih razsodišč že zdavnaj za nemogočo. Skoraj poldrugo leto krvavega časa naj bi pač zadoščalo, da izpozna ves svet, da vojska ni ukročen lev, marveč

divja zver, ki vse pobije in zdrobi,

kar pride pod njene silovite tace. Italijani so si kmalu prilastili to spoznanje. ko se je izjalovila njih prazna vera, češ da je njih vojska proti Avstro-Ogrski le nenevaren vrom v nezastraženo hišo. Obstreljevali so

cerkve in samostane brezobzirno na vojaško potrebo ali pa iz lahkomišljenega pohlepa, da razdirajo. Genfska zastava goriskih bolnišnic jim ni značila mesta prostosti ranjencev, ki si ne morejo pomagati, marveč le za lagodno merilno točko njih topničarjev. Njih zrakoplovci so metali bombe brez izbire na odprta mesta in so le malo gledali na to, če so trpeli zato škodo žene in otroci in njih rojaki, ki se niso mogli braniti, ali umetniški zakladi v gradovih in v zasebnih poslopih. Zdjaj pa, ker je med mnogimi bombami, ki so padle na vojaška poslopja trdnjave Benetke, ena padla tudi poleg in je poškodovala Diepolove freske, kriče italijanski časopisi proti barbarom. To so pač, kakor se zdi, posebni nazori. Italijani, ki so napovedali vojsko nam, naj bi bili pač upravičeni, da nam zadajo vsako škodo, mi pa njim ne. Besnost je velika, ker se mi barbari drzno smatrali vojsko za borenje, ki je enakomerno. Priznati se more na čast človeški pameti, da se

Italijani le hinavsko ogorčajo,

da bi vplivali na nazor barbarov, ki so jim bile umetnosti vedno svete. Pač bi jim ugajalo, da bi mi v bodočnosti njih trdnjave pustili pri miru v skrbah, da bi napačno vrženi streli poškodovali umetnosti. Te sentimentalnosti so nas pa sovražniki temeljito odvadili, ker se v tej nam vsiljeni vojski niso strašili nobenega sredstva, ki nam bi po njih mnenju škodoval. Pojasnili so nam šele pravi pomen besedi sv. pisma:

»Oklo za oko, zob za zob.«

Tisti sovražnik pa, ki je v navidezno kritični uri se prvi izmaknil zavezniški dolžnosti in je vršel popolnoma proči krinko hinavščine in nas zavratno kakor kak tat v šumi napadel, je izgubil pravico na vsako obzirnost. Dežele, v kateri se nahajajo bogati zakladi umetnosti, nismo potegnili mi v vojsko; odklanjati moramo zato vsako odgovornost, če jim zato povzročimo škodo. Čutimo idealno izgubo, ki zadene ves olikani svet vsled uničenja del umetnosti, a bolest omili dejstvo, da je materielno oškodovan zahrbtni sovražnik, če se mu dedščina velikih njegovih prednikov zmanjša, dedščina, ki mu je ljuba in draga manj radi navdušenja do umetnosti, kakor pa, ker mu tvori

uspešen vir dohodkov v obliki napitnin in kot sredstvo za privabljenje tujcev.

Kričanje italijanskega časopisja izda, kako občutno da so bili vedno dobro računajoči Lah z najmanjšo škodo njih tujske industrije zadeti. Upamo, da pokaže to našim vsojkom pot, kako se odgovori na napade Italijanov na naše odprte kraje in bolnišnice. Naše ženske in otroci, ranjenci, ki si ne morejo pomagati, so nam veliko dražji kakor mrtve umetnine še tako velike vrednosti. Naj se zgraja občutljivi svet nad barbari, če ne ostanemo dolžni odgovora, ki je zaslužen, na njih zločine.

Oklo za oko, bomba za bombo.

Ni naša krivda, če umetnostnih zakladov Italije ob času najbrezobzirnejše vojske ne čuvajo taki, ki bi bili vredni svoje visoke kulturne naloge. Kdor sedi v stekleni hiši, ne sme pričeti metati kamenje v sosedova okna.

X X X

Bombe sovražnih letalcev.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

V terek je padla ena bomba na prostor na Raši. Druge nesreče ni bilo, kot da se je razlilo iz kotla vse kosilo. V petek zopet so metali letalci bombe v Branico in na več krajih pod Štanjelom, dalje v Štanjelu samem blizu vojaškega pokopališča. Bombe so metali tudi drugod v smeri proti Gorici.

Francoski zrakoplov na obisku.

Senožeče, 12. novembra. Danes ob pol 9. uri je priplul nad Senožeče francoski dvokrovnik. Izkazati je hotel Senožečanom posebno ljubeznivost in je vržal tri bombe. Toda to darilo je bilo od nas nehvaležno sprejeto. Prva je padla koncem trga ob cesti čez Gaberk na neki plot in ga razmetala, druga je porušila nekaj repe sredi njive, tretja pa ni razpočila. Škode ni nobene. Na Geberku je meril ljudi, a ni z dvema bombama ničesar zadel, kot kamen. Tudi Rake je obiskal. Govori se, da so ga na Občinah naši sklatili na tla.

Italijanski letalci v boju z našimi.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

V četrtek, dne 11. t. m. popoldne so pripluli nad Vipavsko dolino v smeri proti Ajdovščini italijanski letalci. Opazili smo tri italijanska letala, ki so metala bombe v smeri proti Dornbergu. Učinka ni bilo mogoče konstatirati. Eno letalo je plulo prav blizu Ajdovščine visoko v zraku ravno nad nami. Bomb ni metalo. Naši so jih živahno obsipali z šrapneli. Medtem je priplulo eno naših letal v smeri od Gorice proti Ajdovščini in začel se je letalni manever, kdo bo drugega višje preletel. Našemu se je posrečilo priti visoko nad italijanskega; oglasili so se znani rezki poki naše strojne puške visoko v zraku. Italijansko letalo se je zazibalo, gotovo poško-

dovano. A ker se je bližal drugi italijanski letalec našemu, se je naš umaknil. Obstreljevani laški letalec se je začel spuščati izredno hitro navzdol v padalnem letu in je skušal priti do svoje bojne črte. Ves značaj njegovega leta je dokazoval, da je bilo letalo poškodovano. Ali je padel na naše ozemlje, ali za italijansko bojno črto, se iz daljave ni dalo natančno določiti. Drugi italijanski letalec je še nekaj časa krožil visoko v zraku, obstreljevan od naših topov.

V petek, dne 12. t. m., je priplul zopet in že ob 8½ zjutraj sovražni letalec. Topot — kar si še nikdar preje ni upal — je plul dalje. Plul je nad Ajdovščino, Vipavo, Šentvidom — zasledovan od našega letala. A sedaj, ko to pišem, je nad Vipavsko dolino celo italijansko brodovje v boju z našimi letali in obstreljevano od topov in strojnih pušk.

Laške laži.

Dunaj, 14. novembra. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: »Corriere della Sera« objavlja v svoji jutranji izdaji z dne 6. novembra pod napisom: »Strašni učinki italijanske ofenzive« izvelec nekega dnevnika, ki so ga baje našli pri nekem pri Tolminu padlem avstrijskem častniku. Izvelec vsebuje v dokaz istinitosti dve v nemškem izvirniku navedeni mesti, kateri mora vsak, ki količikaj obvladuje nemščino, spoznati za prazno tendenciozno potvoro. Da v dozdavnem dnevniku navedeni podatki o malodušnosti avstrijskih čet niso resnični, so italijanske čete ob soški fronti na lastnem telesu dovolj spoznale.

Italijanski kralj za časten mir.

Rim. Na čestitko rimske občine ob njegovem imenovanju je odgovoril italijanski kralj: Hvaležno ginja sprejem čestitko rimskega mestnega zastopstva. Mir v čast in v korist naši deželi je smoter, ki ga izkušamo doseči z napor in s plemenitimi žrtvami armade in mornarice s podporo vsega meščanskega stanu.

Neumorno prodiranje na Srbskem. — Do 2900 Srbov zopet ujetih.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. novembra. (K. u.) Uradno se razglasa:

Naša višegrajska skupina je vzela prednje postojanke v spodnjem ozemlju Lima.

Tiste avstrijskoogrške čete, ki napredujejo čez Ivanjico, so priborile višine Vh. Livade in Crvene Gore.

Neka druga skupina je, ko je premagala vse težave, ki so nastale vsled snega, mraza in visokih gora v prostoru med Ibar — Moravica dolino, vzele z naskokom važni višini Smrčak (trigonometar 1649) in Košutico (trigonometar 1512) in odbila nekaj protinapadov.

Armada pl. Gallwitzja je priborila prelaze v gorovju Jastrebac in je ujela 1100 Srbov.

Bolgarska armada je nadaljevala prehod čez Moravo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 14. novembra. Uradno se poroča:

Armada generala pl. Kövesza je napredovala v uspešnih bojih v gorah. Višegradska skupina se je po ljutih bojih približala spodnjemu ozemlju Lime. Na cesti v Javor je dosežena višina Karageorgjev-Šanac, v dolini Ibar pa severni rob hrbta Planinice. V zgornjem ozemlju Razine se je umaknil vrženi sovražnik čez Brus in Ploču. Armada je ujela v tem boju 13 častnikov in 1200 mož. Armada generala pl. Gallwitzja je potisnila sovražnika v dolino Toplice nazaj. V ozkem stiku z nami povsod prodirajo bolgarske sile.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 13. novembra. (K. u.) Wolf-fov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Zasledovanje v gorah napreduje. Naše čete so vzele prelaze Jastreba (gorovje južnovzhodno od Kruševca). Ujetih je nad 1000 Srbov in en top je zaplenjen.

Najvišje vojno vodstvo.

Berlin, 14. novembra. Veliki glavni stan:

Armadi generalov pl. Kövesz in pl. Gallwitzja sta vrgli na celi bojni črti po deloma trdovratnih bojih sovražnika zopet nazaj. Ujetih je 13 častnikov in 1700 mož in zaplenjen 2 strojni puški. Armada generala Bojadjeva prodira tik nemških čet iz južne Morave.

Vrhovno vojno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 12. novembra. (K. u.) »Agence tel. Bulgaires«: Uradno poročilo o operacijah 11. novembra:

Operacije se razvijajo trajno uspešno.

Italiji grozi ministrska kriza?

Amsterdam, 14. novembra. V Italiji vlada velik nemir radi grško-bolgarskega načrta v Albaniji. Angleška skuša s vsemi sredstvi pripraviti do tega, da podpira balkansko ekspedicijo. Tako italijansko ljudsko mnenje kakor tudi velika skupina članov zbornice je pa proti temu. »Stampa« se izraža proti takemu podjetju. Zagotavlja se, da bodo to za italijansko vlado skrajno mučno vprašanje po možnosti zavlekli do 1. decembra, ko se bo sešla zbornica. V ministrstvu so tudi nasprotniki balkanske ekspedicije in celo Cadorna se brani podpirati Salandro, ki zastopa stališče Angleške. V torek bodo o tem vprašanju razpravljali v ministrskem svetu. Pričakujejo odstopa ali pa izpremembe kabineta, še predno se snide zbornica.

Zopet potopljen laški parnik.

Rim, 13. novembra. »Agenzia Stefania« poroča: Dne 9. t. m. je bil med vožnjo v Port Said od nekega avstrijskega podmorskega čolna potopljen parnik »Firenze«. Poizvedbe so dognale, da je bilo rešenih 96 mož posadke in 27 potnikov. O 15 možek posadke in 6 potnikih manjkajo poročila. »Firenze« je bil razkošno opremljen parnik s 4000 tonami in šele pred letom dni dogotovljen.

Italija zapleni nemške parnike?

Berlin, 13. novembra. (K. u.) Brzojavna agentura poroča iz Genove: Po poročilih iz Rima namerava italijanska vlada tri največje v tukajšnjem pristanišču se nahajajoče nemške osebne parnike, med njimi parnik »Prinz Luitpold« oborožiti s topovi in jih uporabiti za pomožne križarke pod italijansko zastavo.

Zaprti vojni dobavitelji.

Lugano, 14. novembra. V Rimu so radi goljufij pri vojnih dobavah zaprli časnika Bonarettija, prejšnjega lastnika lista »Capitale« ter znanega odvetnika Simoncinija. Dalje so zaprli več oseb v Turinu, Genovi, Neaplju in Florenci.

X X X

Srbsko uradno poročilo.

Pariz, 12. novembra. Srbsko uradno poročilo od 10. novembra: V dobrem redu smo prišli v brambne opoznanke južno in vzhodno od Kraljevega in vzhodno od Ivanjice in tako tudi na vzhodni fronti na levem bregu Morave, kjer so se 10. novembra vršili luti boji.

Francosko poročilo o bojih v Macedoniji.

Solun. »Agence Havas« poroča 11. t. m.: Iz bojne črte zaveznikov se ne more danes nič poročati. Nove angleške čete so ojačile desno krilo zaveznikov.

Dobro poučeni krogi ne verujejo poročilu, da so se uprli Albanci Srbom. Iz severne Srbije ni došlo nobeno verjetno poročilo.

X X X

Pred bitko na Kosovem polju.

Vojni poročevalci poročajo iz tiskovnega stana 13. t. m.: Naša pozornost je osredotočena vedno bolj na zgodovinsko Kosovo polje. Med gorovjem ležeča rodovitna visoka planota lahko še postane prizorišče odločilnih dogodkov. V kotlini Sjenica—Novipazar—Djakova—Pristina je zbirališče Srbov, ki se umikajo s severa in z vzhoda. Sovražnik razpolaga tu z eno železnico nasproti sedlu Kačanik, ki so jo pa že na jugu zaprli Bolgari. Poleg voznih potov obstoja le zveza Prokuplje—Kuršumlje—Novipazar. V tem prostoru zbirajoča se srbska armada se mora stekati severno od Pristine v gosto množico, ker leži lok gorovja Kopaonik tik pred umikalno črto. Srbi pa razpolagajo še z drugim zbirališčem, z utrjenim prostorom Novipazar. Umevno je, da izkušajo kolikor mogoče dolgo držati to sprejemno točko.

Novipazar je pa ogrožen po prodiranju avstrogrških čet iz doline Moravice in iz Višegrada. Te čete so premagale strašne težave najslabšega vremena in groze krilu. Na drugi strani pa zapirajo Bolgari dohode na Kosovo polje od Kačanika sem.

Srbi in odločilna bitka.

Petrograd, 14. novembra. (Kor. urad.) »Birževija Vedomosti« pišejo: Srbi namestijo biti odločilno bitko na fronti Prizren—Gostivar—Babuna. Položaj je za Srbe nevaren, ker imajo za hrbtom samo gore brez cest. Edino upanje je, da jih zavzniki izdatno podpro.

Srbska vlada v Prizrenu. — Srbi v Bitolju. — V Albaniji ni nevarnosti.

Pariz, 14. novembra. (Kor. ur.) »Petit Journal« javlja iz Aten: Srbska vlada, ki je bila nekaj dni v Raški, je to 12. nov. zapustila in pojde najbrž v Prizren. Poroča se, da od Tetova proti Gostivaru korakajo močne bolgarske sile in da so zadele na krepak odpor, ki je ustavil prodiranje. V Bitolju je zbranih obilo srbskih čet. Zdi se da položaj v Albaniji ni vznemirljiv. Cesta, po kateri naj bi se umikala srbska armada, je očiščena band.

Srbska vlada v Mitrovici.

Bukarešt, 15. novembra. (Kor. ur.) Poslanštva so odpotovala z vlado v Mitrovico iz Čačaka, kjer je ostal tolmač rumunskega poslanstva z arhivom, da ga prepele v Bukarešt, kadar se obnovi zveza.

Srbski generalni štab se umika proti — Skadru.

Lučano, 13. novembra. »Secolo« izve iz Bitolja:

V sporazumu z entento se misli srbski generalni štab umakniti preko Mitrovice, Peči in Podorice v Skader. Avstrijske vojne ujetnike so že poslali naprej po tej poti.

Srbi se niso združili s Francozi.

Lučano. Magrini brzojavlja iz Soluna: Poročilo, da so se združile srbske čete s francoskimi, je srbsko varanje. Sarraill je odrekel vsako prodiranje, dokler se ne konča zbiranje čet. Položaj stare Srbije je zato tragičen.

Srbi zlorablajo belo zastavo.

Berlin. »Berl. Tageblatt« poroča iz Sofije: Srbi zlorablajo v boju belo zastavo in odpirajo pod njenim varstvom ogenj. Pod smrtno kaznijo je Srbom naročeno, naj se za nobeno ceno ne udajo Bolgarom.

Črnogorski kralj bolan?

Lučano, 13. novembra. Črnogorski prestolonaslednik princ Danilo je nenadoma odpotoval iz Cap Martina, kjer je sedaj bival in je odotoval v Cetinje. Pred odhodom je šlo sem in tja obilo brzojavk. Govori se, da kralj Nikita že nekaj časa ni prav zdrav. Njegovo zdravstveno stanje navdaja njegovo okolico s skrbmi in zato mora priti prestolonaslednik domov.

Oproščeni naši ujetniki v Nišu.

Sofija. V Nišu so našle bolgarske čete sto avstrijskih vojakov ujetnikov, ki so plakali veselja, ko so zagledali svoje bolgarske oprostitelje.

Srbski četaši plenijo.

Sofija. Srbski armadi slede srbski četaši, ki plenijo v vseh vaseh.

V Nišu.

Sofija. V Nišu vlada že popoln red. Mesto je razsvetljeno z elektriko, ker so Srbi pozabili, ali pa ni bilo več časa, da bi uničili elektrarno. Revnejše prebivalstvo je ostalo v mestu. Škof Dositelj je povedal, da so zapustil diplomati Niš 18. in 19. oktobra, ministri 30. oktobra, notranji minister je zapustil mesto 8. novembra.

Vojni plen v Nišu.

Berlin. »Berl. Tageblatt« poroča iz Sofije: V Nišu so zaplenili Bolgari zasebne arhive kralja Petra, arhive zunanjega urada in belgrajškega vseučilišča. Med drugim so zaplenili Bolgari tudi konkordat, ki sta ga podpisala sv. oče in kralj Peter. Umetnosti so Srbi zakopali, a neki Srb je pokazal Bolgarom, kje so zakopali umetnine, nakar so jih Bolgari izkopali.

× × ×

Razoroženje Srbov na Grškem.

Lyon, 15. novembra. (Kor. ur.) »Nouvelles« poroča iz Soluna: Vsi krogi se pečajo z vprašanjem razorožitve Srbov, če bi bili vrženi na Grško. Vprašanje o umikanju Srbov pa tvori le en del vprašanja, glavno vprašanje je, kako naj se zavaruje etapska služba. Načrt o predjumu Grški se ne izvede, dokler se ne reši to vprašanje.

Prodiranje sporazuma na Balkanu.

Lučano. Magrini poroča iz Soluna: Francozi so pričeli 10. t. m. prodirati med Krivolakom in Prilepom, da dosežejo stik s Srbi pri Babuni. Srb iso zelo nepotrpežljivi in že, naj prične general Sarraill takoj z velikim prodiranjem. General pa, ki ga skrbi ugled armade, je izjavil najodločnejše, da prične z veliko ofenzivo šele, ko zbere vse potrebne sile, kar lahko traja še več tednov.

Angleži na Balkanu.

Berlin. »Berl. Tageblatt« poroča 1. grško bolgarske meje, da je ukazano angleškim četam, naj prične operacije proti Bolgariji. Angleži so se hoteli polastiti solunskega kolodvora, a so to preprečile grške oblasti. Francozi so odpeljali ves bojni materijal v Udovo.

Na bolgarsko-grški meji je mirno.

Rotterdam, 13. novembra. Iz Aten poročajo: Odposlanci grške in bolgarske vlade so določili mejo grško bolgarski zoni in zato vlada v obmejnem ozemlju popoln mir.

Bolgarski četaši so kakor začarani izginili. To smatrajo za dokaz, da si Bolgari odkrito želi dobrega razmerja z Grško.

Bolgarska koruza za Avstrijo in Nemčijo.

Sofija, 12. novembra. »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Nemška nakupovalna komisija in bolgarski komitej za socialno preskrbo sta sklenila pogodbo, da sme komisija po Donavi takoj odpeljati 20.000 ton koruze. Tudi drugo žito se bo dalo v kolikor ga bo deželi preostajalo.

× × ×

Izkrčevanje v Solunu.

Atene. Po zanesljivih poročilih so izkrčali do 12. t. m. zjutraj v Solunu 120.000 mož, 80.000 jih je že odrinilo na bojno črto v Srbijo. Vladno glasilo »Neon Asty« poroča, da si francoski in angleški generalni štab tako nasprotujeta, da ni mogoče med njimi složno delo.

Po razpustu grške zbornice.

Lyon, 13. novembra. Iz Aten se poroča: Razpust zbornice se je mirno sprejel. Sklošno se sodi, da bi bilo prav, če bi se bili ob zapletenem položaju izognili novih volitev, a vlada je po daljšem posvetu sodila, da je razpust edino sredstvo, ki ji zagotovi prostost postopanja, ki jo neobhoden potrebuje.

Volitve — smrt za Venizelosu.

Lučano, 14. novembra. »Corriere della sera« smatra razpust grške zbornice za smrtni sunek, katerega je kralj zadal Venizelosu, kajti ta pri volitvah ne bo dobil več večine, ker ljudstvo noče vojne, tudi proti ententi ne. — Tudi berlinski krogi pravijo, da je kralj Venizelosu prekrizal račune. Venizelos ni pričakoval razpusta. Kralj mora biti prepričan o zmagi pri volitvah, ki se vrše čez mesec dni.

Grška in osrednji sili.

Bern, 13. novembra. »Zürcher Post« ima iz Aten: Na vprašanje avstrijskega in nemškega poslanika je grška vlada podala določno izjavo, da hoče vztrajati pri najstrožji nevarnosti in zato z obema vojnima strankama enako postopati. Če bi avstrijske in nemške čete napadle ententine čete v Solunu, tedaj bo Grška samo formalno odgovarjala proti vsaki kršitvi svojega ozemlja. Ugovarjala bi prav z istih razlogov kakor svojčas proti izkrčevanju ententinih čet v Solunu.

Genfski »Journal des Debats« piše, da ententa ne bi dopustila in bi smatrala za sovražno dejanje, če bi Grška razorožila srbske in ententine čete, ki bi se umaknile na grško ozemlje. Ententa bo v posebni noti Grško vprašala, naj jasno pove, kaj misli storiti v tem slučaju.

Francozi o Grški.

Pariz, 14. novembra. (Kor. ur.) Časopisje piše o razpustitvi grške zbornice: Z razpustitvijo zbornice je kralj kršil ustavo. Kralj je sedaj diktator in ima usodo Grške v svojih rokah. Pred novim zborovanjem zbornice, ki bo vsled vladne propagande gotovo imela večino v kraljevem smislu, ententa ne more računati na grško pomoč. Politika pregovarjanja, s katero je ententa nastopala proti Grški, gotovo ni pripravno sredstvo. Ne sme se pozabiti, da stoji ententine čete na grških tleh. Poskrbeti je treba, da se jih obvaruje pred vsakim presenečenjem, pa naj se zato pošlje velika ojačenja ali pa Grško z nasilnimi sredstvi prisili, da se pridruži sporazumu štirih. Nekteri listi upajo, da se bo Cochinu, ki ima obilo zvez, posrečilo pridobiti si vpliva na grško vlado.

Delna demobilizacija Grške.

Sofija, 13. novembra. Pod Skuludisovim predstvom je sklenil grški minister svet kralju predlagati delno demobilizacijo. Polagoma bi razorožili 18 letnikov in pod orožjem bi ostali samo najmlajši letniki. Vlada utemeljuje demobilizacijo z mirnim zunanjim političnim položajem in razpisom volitev.

Pritisk na Grško.

London, 14. novembra. (Kor. ur.) Vrše se živahni razgovori med diplomati entente in grškim kabinetom. Glavno vprašanje polagajo razgovorom angleškega, ruskega in francoskega poslanika z ministrskim predsednikom Skuludisom. Poslaniki zahtevajo, naj Grška izjavi, kakšno stališče bi zavzela, če bi čete entente iskale varstva na grškem ozemlju in če bi delali razliko med entento in Srbijo. Odgovor Grške še ni znan.

Bolgarija in Grška sta si že razdelili Makedonijo.

Budimpešta, 13. novembra. (Tel. Un.) Iz Aten se poroča iz zanesljivega vira, da sta se Bolgarija in Grčija že dogovorili o razdelitvi srbske Makedonije. Turški vladi blizu stoječi listi javljajo, da je Bolgarija priznala grške zahteve po nekaterih delih srbske Makedonije. Po dotičnih krajih že uradujejo grški uradniki.

Grško-bolgarski dogovor.

London, 14. novembra. (Kor. ur.) Dr. Dillon poroča listu »Daily Telegraph« iz Rima, da tam vsi sodijo, da je med Grško in Bolgarijo že sklenjen dogovor.

Za grško-bolgarsko zvezo.

Sofija, 13. novembra. Grški poslanik Naum je rekel nekemu časnikarju, da se bo v bližnji bodočnosti končnoveljavno uredilo razmerje med Grško in Bolgarijo in da postaneta ti dve državi zaveznici, ker sta ena na drugo navezani in zato se bo dejanska zveza sklenila v prav bližnjem času. Tudi z osrednjima silama išče Grška vezi trdnega prijateljstva, in to ne samo uradna Grška, ampak tudi ljudstvo, da bo sta prijateljstvo in naklonjenost osrednjih velesil v prihodnosti važna činitelja pri razširjanju in ureditvi naše domovine. Venizelosa stranka nima več tako globokih korenin v narodu kakor doslej.

Grški prestolonaslednik nadzoruje čete.

Solon, 14. novembra. (Kor. ur.) Grški prestolonaslednik je odpotoval v Seres, kjer bo nadzoroval čete.

× × ×

Rumunsko žito za Avstrijo in Nemčijo.

Bukarešt, 12. novembra. »Independance Roumaine« piše: Ladje, naložene z žitom za Avstrijo in Nemčijo, bodo takoj zapustile rumunsko pristanišča, da odpotujejo v kraje svoje namembe. Centralna komisija za prodajo in izvoz žita je določila, da se ima žito odpeljati v treh oddelkih. Kakor hitro se vrne ena tretjina ladij od železnih vrat, odpluje druga tretjina.

Kdaj in s kom nastopi Rumunija.

Budimpešta, 14. novembra. »Az Est« prinaša razgovor neke odlične osebe iz Jas-sya s Petrom Carpone. Ta je rekel, da se bo izredni položaj v kratkem zjasnil in Rumunija bo nastopila najkasneje v decembru. Kakor hitro bo Nemčija popolnoma uredila zvezo s Carigradom, bodo okoli-

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 13. novembra. (K. u.) Wolf-fov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Nič novega.

Najvišje vojno vodstvo.

Berlin, 14. novembra. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča iz velikega glavnega stana: Nobenih bistvenih dogodkov.

Najvišje vojno vodstvo.

Izdatki za vojsko v Franciji.

Lyon. »Republicain« poroča iz Pariza: Finančni minister Ribot je izjavil, da so izdali oktobra za vojsko 1097 milijonov. Francozi naglo izdelujejo novo razstrelivo.

Pariz, 14. novembra. (Kor. ur.) »Journal« poroča, da v plinarnah iz koksa izdelujejo nova razstreliva. V tem mesecu bodo v Parizu, Lyonu, Bordeauxu in Marseillu izdelali vsak dan 55.000 kg razstrelil.

Vojni davek Belgiji.

Bruselj. Generalni guverner je naložil devetim deželam Belgije vojni davek 40 milijonov frankov mesečno. Prvi obrok se mora vplačati najkasneje 10. decembra 1915. Če se plača v frankih, se plača za 80 mark 100 frankov.

Prva seja angleškega vojnega sveta.

London, 15. novembra. (Kor. ur.) Novi vojni svet je imel včeraj prvo sejo. Udeležili so se je Asquith, Lloyd Georges, Bonar Law, Balfour in Mac Kenna. Seji sta prisostvovala tudi Grey in načelnik generalnega štaba Murray.

Banket v Guildhallu.

London, 14. novembra. (Kor. ur.) Banketa v Guildhallu se ruski poslanik ni udeležil. To v zvezi s tem, da Asquith v svojem govoru ni nič omenil Rusije, daje povod za različne komentarje. (Tudi Italijani se hudejejo nad Asquithom, ker se jih v svojem govoru ni nič spomnil. Op. ur.)

Churchill o svojem odstopu.

London, 12. novembra. (K. u.) »Reuter« poroča: Minister Churchill je izjavil v pismu ministrskemu predsedniku Asquithu, v katerem je ponudil svoj odstop: Ko sem zapustil admiraliteto, sem se na Vašo prošnjo udeleževal del vojnega sveta in pomagal novim ministrom z znanjem stvari, ki sem jih takrat poznal. Sveti, ki sem jih postal, so zabeleženi v zapisniku državne brambne komisije in v spomenici, predloženi članom ministrstva. Naglašam, da trenutno popolnoma soglašam z ustanovitvijo malega vojnega sveta. Odobral sem

ščine Rumunije prisilile, da se pridruži osrednjima silama. Nemčija bo v tem smislu stavila Rumuniji predlog, ker mora biti prej z Rumunijo na jasnem, preden raztegne svojo fronto do susednega prekopa.

Izjava rumunskega notranjega ministra.

Bukarešt, 13. novembra. (K. u.) Na čajnem večeru pri bukareškem županu je notranji minister Mortzun rekel:

Nekateri so pod pretvezo, da moramo braniti francosko kulturo iz ljubezni do Francije za to, da takoj stopimo v akcijo brez vsakega pomisleka, kakšne posledice bi to znalo imeti. Drugi vstrajno zahtevajo, da naj Rumunija nastopi Nemčiji na ljubo. Ravno tako malo zavzet za eno in drugo sem za to, da se Rumunija te vojne udeleži samo svojim interesom na ljubo.

× × ×

Laški intervencionisti za Balkan.

Lučano, 14. novembra. V Rimu in Milanu so intervencionisti sklenili resolucijo: Zakaj se mora poslati laška ekspedicija na pomoč Srbiji, Nemčiji se mora napovedati vojska, Italija pristopi londonskemu dogovoru glede posebnega miru, resno se mora določiti zbornično delo za prihodnje zasedanje.

Lahi v Albaniji.

Lučano, 13. novembra. Pri mestih Brindisi in Bari je bilo opaziti mnogo laških topedovk, ki so vzele smer proti severni albanski obali. Boje se, da avstrijski podmorski čolni napadejo prevozne ladje na potu iz Bari v Valono in anleške in francoske ladje, katere naj preko Santi Quaranta in Bara pripeljejo pomoč Srbiji.

Italija — ne gre na Balkan.

Lučano, 13. novembra. »Stampa« demintira vest o laški balkanski ekspediciji. Ministrski svet tozadevno se še ni odločil. List pravi, da rimski vojaški krogi upajo, da bo srbska armada našla pribežališče na neprehodni visoki planoti v zahodni Srbiji in Črnigori, kjer bo čakala ugodnega trenutka za novo ofenzivo.

Bolgarska nevarnost za Italijo.

Lučano, 14. novembra. Kakor javlja »Secolo«, je vsled bolgarskega pohoda v Bitolj, ki ogroža italijanske interese v Albaniji, italijanski ministrski svet storil nek sklep, čegar vsebina se bo razglasila. Sklep izraža trdno odločnost Italije, da ohrani svoje stališče kot velesila v Adriji in Egejskem morju.

Vaš pred šestimi tedni izražen namen, da me sprejmete v njega. Takrat nisem vedel, s kakšnimi osebnimi težavami se boste ob sestavi vojnega sveta morali boriti. Ne pritožujem se nikakor, ker ste izpremenili svojo načrt; a istočasno z izpremebo je seveda moje delo za vlado končano. Ne morem kot član izvršujoče sile sprejeti mesta s splošno odgovornostjo za vojno politiko, če ne sodelujem, če nimam vpogleda v Vaše sklepe in če jih ne morem nadzorovati. V teh časih ne morem ostati v dobro plačani sodelavnosti in Vas zato prosim, da ponudite kralju moj odstop.

Ministrski predsednik Asquith je izjavil v svojem odgovoru Churchill, da zelo obžaluje Churchillov sklep in da mu izraža visoko priznanje na njegovih uslugah.

Churchill odpotuje na francosko bojišče.

London, 15. novembra. (Kor. urad.) »Weekly Dispatch« poroča: Churchill odpotuje v soboto k svojemu polku na Francosko.

Kitchener odpotoval nepričakovano.

Manchester, 15. novembra. Asquith je izjavil 11. t. m. v poslanski zbornici, da so zelo resni razlogi povzročili Kitchenerjevo odpotovanje. Odpotovati je moral takoj in nepričakovano. Kabinet je v četrtek zjutraj sklepal o zadevi, zvečer je Kitchener že odpotoval.

Angleška banka nastavila 250 žensk.

London, 15. novembra. (Kor. ur.) Angleška banka je nastavila 250 ženskih uradnic, druge banke slede njenemu zgledu.

Velik požar v angleškem pristanišču.

Liverpool, 13. oktobra. (K. u.) V četrtek je izbruhnil v pristanišču požar, ki je uničil več lop. Škode je več tisoč funtov šterlingov.

Potopljen angleški parnik.

London, 12. novembra. (K. u.) »Reuter« poroča: Potopljen je angleški parnik »Den of Crombild«.

Vstaja v Indiji.

Berlin. »Achtuhrblatt« poroča iz Curriha: »Daily Mail« poroča, da so izpraznili vojne posadke v zadnji Indiji.

Za enolno ureditev živil v Avstriji in na Ogrskem.

Vse tri osrednje avstrijske industrijske zveze so poslane vladi spomenico, v kateri opozarjajo na zelo velike nedostatke v preskrbi z živili. Vso preskrbo z živili in krmili bi se moralo bolj priprosto toda enakomerno urediti za obe državni polo-

vici. Po celi monarhiji bi morala oblast rekvirirati in enakomerno razdeljevati. To zadnje pa se ne da doseči z maksimalnimi cenami, ampak edinole z državno zaplenitvijo. Avstriji smo v vojski še bolj navezani na Ogrsko. Da pa je s tem, da je vpeljala takozvano prevozno dovoljenje, izvoz iz Ogrske onemogočila. Ogrska nam

ni niti obljubljenih živil in krmil poslala. Dolžna nam je samo na turščici 600.000 m. stotov. Izvozne prepovedi in težkoče pa nasprotujejo duhu nagodbe. Enotnosti na vojaškem polju mora slediti tudi enotna organizacija v preskrbi z živili in krmili za celo monarhijo.

Uspešen upad v rusko postojanko pri Czartorijsku. — 1550 Rusov ujetih.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 13. novembra. (K. u.) Uradno se razglša:

Severozahodno od Čartorijska se je zopet odbil sovražni napad.

Sicer so bili le boji artiljerije. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 14. novembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Po vlomilnem poizkusu v sovražne postojanke pri Čartorijsku smo ujeli 1500 Rusov in zaplenili 4 strojne puške. Zahodno od Rafalovke smo odbili napade. Sicer pehota, če izvzamemo boje z ročnimi granatami pri Sapanovu, na celi bojni črti ni delovala.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 13. novembra. (K. u.) Wolf-fov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Položaj je neizpremenjen. Odbiti so bili osamljeni ruski tanki.

Najvišje vojno vodstvo.

Berlin, 14. novembra. Veliki glavni stan:

Pri vojnih skupinah generalfeldmaršala pl. Hindenburga in princa Leopolda Bavarskega je položaj neizpremenjen.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Pri kraju Podgacice, severozahodno od Čartorijska, so vdrla nemške čete v ruske postojanke in so ujele 1515 mož ter zaplenile 4 strojne puške. Severno od železnice Kovel—Sarti so se izjavili ruski napadi pred avstrijskimi črtami.

Najvišje vojno vodstvo.

Turčija v vojski.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 15. novembra. (Kor. urad.) Glavni stan poroča:

Dardanelska bojna črta. Dne 11. in 12. novembra se je nadaljevalo z odmori streljanje na obeh straneh. Uspešen protiojenj naše artiljerije je uspeval v sovražnih postojankah. Pred Anaforto sta se udeleževali dve sovražni torpedovki in pred Ariburnu ena križarka in ena torpedovka brezuspešno ognja baterij na suhem. Naše anatolske obrežne baterije so uspešno obstreljevale sovražne čete v pokrajini pri Seddilbahru in Porto Limanu. Na ostali bojni črti nič novega.

Ruski konzul ujet.

Sofija, 15. novembra. (Kor. ur.) »A. T. B.« poroča: V Sofijo so privedli kot vojnega ujetnika ruskega konzula v Skoplju, Stavrebutajeva.

Angleški podmorski čoln v Dardanelah potopljen.

Turško uradno poročilo z dne 12. t. m. izvaja, da so potopili 5. t. m. angleški podmorski čoln E 20. Poročilo angleške admiralitete z 12. t. m. pa poroča, da o podmorskem čolnu E 20 od 30. m. m. ni nobenih poročil in da je najbrže potopljen. »Frankfurter Ztg.« poroča iz Carigrada, da so zdaj v Dardanelah potopili 3 francoske in 5 angleških podmorskih čolnov.

Zasedanje turškega državnega zbora.

Carigrad, 15. novembra. (Kor. urad.) Novo zasedanje drž. zbora se je 14. t. m. slovesno otvorilo s prestolnim govorom.

Avstrijski vojaški pooblaščenec v Carigradu.

Carigrad, 15. novembra. (Kor. urad.) Avstrijski glavni pooblaščenec generalni major je že nekaj dni v Carigradu. Po selamliku 12. t. m. je predstavil sultanu pridržena mu poročnika Höflingera in Filipa, ki ju je sultan nagovoril.

Dnevne novice.

+ Umrl je včeraj, dne 14. t. mes., v Sostrem zlatomašnik in vpokojeni župnik Mihael Zupan. Služboval je kot kaplan v Fari pri Kostelu, v škocijanu pri Mokronogu, v št. Vidu pri Ljubljani in v Leskovcu, kot župnik na Prežganju, v Polhovemgradu in v Sostrem. Pogreb bo dne 16. t. m., ob 9. uri dopoldne.

+ Cerkevno umeščenje. Umeščena sta bila čč. gg. župna upravitelja: Janko Borštnar na župnijo Sv. Gora dne 8. ok-

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 11. novembra. Uradno se poroča: Na levem bregu Dvine pri Ušküllu so se naši oddelki s pomočjo težke artiljerije polastili Bersenmünde (16 km jugo-vzhodno od Rige, ujeli nekaj tucatov sovražnikov in zaplenili dve strojni puški. Dva sovražna protinapada smo odbili z velikimi izgubami za Nemce. V bližini vasi Kostihnovke, zahodno od Rafalovke, se razvija ljut boj. Pri Kolkah smo ujeli poleg 50 častnikov in 2000 mož, o katerih smo že poročali, še 21 častnikov in 1500 mož in zaplenili še 11 strojnih pušk. Na ostali fronti ni nobene izpremembe.

× × ×

CAR IN PRESTOLONASLEDNIK NA FRONTI.

Petrograd, 14. novembra. (Kor. ur.) Car in prestolonaslednik sta došla 10. t. m. v Reval. Ogledala sta si utrdbi. Po zajtrku sta obiskala pristanišče in se podala na krov prevozne ladje »Evrope«, kjer je bilo zbrano moštvo ruskih in angleških podmorskih čolnov. Car je osetno izročil dvema poveljnikoma angleških podmorskih čolnov Jurjev križ 4. razreda, nakar si je v spremstvu prestolonaslednika ogledal ruske in angleške podmorske čolne. Nato sta obiskala tvornice in ladjedelnice. Dne 11. in 12. t. m. sta nadzorovala čete v Rigi, Vitbsku in Dvinsku. V Rigi je carja sprejel general Radko Dimitrijevič.

TREPOV POSTAL PROMETNI MINISTRI.

Petrograd, 15. novembra. (Kor. urad.) Senatorji Trepovu je poverjeno vodstvo ministrstva prometnih zadev mesto Ruhlova.

tobra in Anton Porenta na župnijo Hinje dne 10. novembra.

+ Mednarodna konferenca »Rdečega križa«. Kakor poročajo kodanjske »Dänische Nachrichten«, je sedaj gotovo, da se bo še ta mesec v Stockholmu vršila mednarodna konferenca »Rdečega križa«. Zborovanja se udeležijo zastopniki nemškega, avstrijskega in ruskega »Rdečega križa«. Glavna točka posvetovanj bo ravnanje in izmenjava vojnih ujetnikov.

— Omejitev cirilice v Bosni. Naredbeni list bosanske vlade prinaša naredbo o rabi cirilice. Vse bosanske oblasti imajo v pismenem prometu rabiti samo latinico. Ravno tako vsi deželni uradi, občine in korporacije. V šolah s srbsko-hrvatskim učnim jezikom se ima rabiti samo latinica. Stranke sicer smejo vlagati vloge v cirilici, toda rešitve pridejo samo v latinici. Cirilske črke se smejo rabiti samo pri pravoslavnem veronauku, in po pravoslavni bogoslovnici.

— Borojevičeva ulica na Reki. Nek član občinskega sveta na Reki je predložil, da se imenuje neka ulica, ki vodi proti Istri, »Borojevičeva ulica«.

+ Zimska oprema naših čet. Iz vojne tiskovnega stana se poroča: Opremo naših vojakov za zimo je vrhovno poveljstvo v soglasju z vojnim ministrstvom letos že zgodaj uvedlo. Treba je bilo izredno velikih množin; več tisoč voz je bilo potrebnih, da so pripravljene množine prepeljali v armadna območja in dolge vrste avtomobilov in vozil so vozile zimsko opremo k četam.

— Umrl je v Novem mestu deželno-sodni svetnik g. Ivan Toporiš.

— Dopuščen so zasebni zavitki k vojnim poštnim uradom št. 142, 163, 172, 174, 212, 354.

— Najvišje cene moki na Ogrskem. Budimpešta, 15. novembra. (K. u.) Uradno so se določile najvišje cene pšeničnih moki za kuho v raznih krajih z 51 do 52,52 kron za 100 kg, prejšnje so določale ceno od 59 do 60,5 kron.

— Državna pomoč za hotelska podjetja. Ministrstvo za javna dela je sklenilo prihiteti na pomoč onim hotelskim podjetjem, ki so bila v prvi vrsti odvisna od tujkega prometa ter so zato po vojni občutno prizadeta. V to svrhu razpoložljiva državna denarna sredstva so seveda omejena, a storilo se bo, kolikor le mogoče, da ne propadejo podjetja, ki so bila morda z velikimi denarnimi žrtvami ustanovljena. V poštev prihajajo samo za tujski promet važna hotelska podjetja izven neposrednega vojnega pasu; izključena so tudi podjetja v mestih z nad 60.000 prebivalci, ker se tod promet kljub vojni izravna. Iz-

peljava te pomočne akcije se poveri posebnim deželnim komisijam, ki se ustanove v to svrhu; te komisije bodo dajale tudi potrebna nadrobna pojasnila.

— Klub čeških socialnodemokratskih poslancev je imel te dni svoj letošnji občni zbor, na katerem se je posvetoval o gospodarskih in drugih vprašanjih, ki so v zvezi s sedanjim položajem. Sklenil je, da je zaenkrat osredotočiti vsa prizadevanja v varstvo ustanov, organizacij in interesov stranke. Razpravljalo se je tudi o vprašanju, ali in pod katerimi pogoji bi mogla stranka misliti na ustvaritev političnega faktorja, ki bi bil v prehodni dobi po zaključku vojne opravičeni predstavitelj celokupne ljudske volje v vseh narodnih vprašanjih.

— Padel je na severnem bojišču desnetnik Ignacij Berginc iz Trsta.

Umrl je v Zagrebu pešec 47. pp. Josip Mayer.

— V Dravo je skočila v Mariboru 18-letna natakarka Adela Zoteli.

Smodnik brez plamena. Ogenj, ki plame iz cevi strojne puške ob strelu, je za zrakoplove precej nevaren, ker more povzročiti eksplozije. Zato si že dalj časa prizadevajo, da bi odpravili ta ogenj. Sedaj se pa poroča, da je rešil to nalogo Florentinec Guido Fei, ki je iznašel smodnik, ki gori brez vsakega plamena, pri detonaciji ne zasveti in tudi ne razvija nobenega dima. Tak smodnik bi bil izredno pripraven za zrakoplove, pa tudi za pehotni in artiljerijski ogenj, ker bi sovražniku ne izdal postojank. Seveda pa treba še počakati, da se stvar izkaže kot resnična iznajdba, ne pa kot izmišljotina, kakršnih je bilo ravno na Italijanskem že več.

Primorske novice.

Za preseljevanje beguncev. Notranje ministrstvo je dovolilo, da more odslej dovljevati preseljevanje beguncev namestništvo onega kraja, kamor bi se begunec rad preselil. Posamezni begunci, zlasti taki, ki bi se radi preselili k svoji družini, od katere so bili ob begu ločeni, naj vložijo torej svoje prošnje na pristojna namestništva, ki bodo stvar lahko hitro rešila.

Premičnine beguncev iz avstro-ogrskih južnih krajev, ki se nahajajo na avstro-ogrskih državnih in privatnih železnicah in po katere lastniki še niso prišli, se sedaj osredotočijo pod upravo c. kr. ravnateljstva državnih železnic na Dunaju ter je pošiljati vse tozadevne dopise s podrobnimi podatki na naslov: K. k. Staatsbahndirektion — Bergungskommission, Wien, XV., Westbahnhof, Kopfgebäude.

Smrtna kosa. V pondeljek, dne 8. t. m. je umrla v bolnišnici v Trstu Franciška Jerkič roj. Breščak, žena železniškega uradnika Franca Jerkiča iz Dobravelj na Vipavskem. Poročena je bila šele marca meseca letošnjega leta. Dan pozneje je odšel mož — France Jerkič — z marškompanijo v Karpate. Zadnjič je pisal iz Ljubljane, potem pt ni več o njem ne duha ne sluha.

Laška granata majhnega kalibra je priletela te dni jutraj v procelje mestne hiše v Gorici in le malo odbila omet in razbila nekaj šip. Sicer se ni zgodilo ničesar.

Po hudih nalih zadnjih treh tednov je nastopilo 11. t. m. prekasno vreme. Sicer je malo mraza (na Vitovski gori in Matajurju leži sneg), a hvaležni smo Bogu, da je neprijetno in nezdravo deževno vreme prenehalo.

Kavarno »Teatro« v Gorici so zaprli. Laški aeroplani krožijo vsak dan nad Vipavsko dolino in Krasom. Neko letalo je vrglo 9. t. m. bombe na Spodnjo Branico in Kobilo Glavo in ranilo več civilnih ljudi.

Del tovarne v Podgori je pogorel, ostalo se ruši in podira. Lastnika, dunajska juda Leykam & Josefthal, imata veliko škodo.

Žrtev laške granate. Poškodovana je bila pred nekaj dnevi od laške granate 26-letna Jožefa Bajt, žena kajzarja Antona iz Tolmina št. 123. Z vojaškim transportom je bila pripeljana v ljubljansko deželno bolnišnico.

Pozdrave pošiljata vsem svojim domačim Andrej Sinigoj in Ivan Lisjak, doma iz Dornberga, katera se sedaj nahajata v bolnišnici na Dunaju, in pravita, da bosta kmalu okrevala.

Nepošten uslužbenec. 34letni, v Trstu rojeni in v Tolmin pristojni trgovski pomočnik Karol Ferlikar je zadnje mesece služil pri usnjarskem tovarnarju Viljemu Freund v Mariboru kot skladiščni paznik. Pri tem je poneveril gospodaru 307 kron, dvema drugima osebama je pa sleparsko izvalil vsaki po 40 K. Ferlikar je bil za to obsojen na tri mesece težke ječe.

Ljubljanske novice.

Ij Več sto laških ujetnikov so včeraj dopoldne pripeljali v Ljubljano.

Ij Padel je na severnem bojišču nadporočnik g. Zorko.

: Naročajte „Slovenca.“ :

Ij Umrla je 13. t. m. v deželni bolnišnici Franciška Bregant, žena strojevodje Alojzija iz Zalokarjeve ulice št. 7, stara 37 let.

Ij Na hrvatskem gledališču v Osijeku se je vršila pretekli mesec premiera dr. Feld-ove drame »V službi domovine«. V tej igri je nastopil tudi z večjo vlogo poročnika Gundelbacha naš ljubljanski znaneec g. Peček. — Osiješki listi so ga omenjali na prvem mestu, sploh so se jako laškavo izražali o njem. Mlademu umetniku čestitamo, da si je tudi v tujini ohranil dober sloves. Režijo te drame je vodila znana hrvatska umetnica g. Vuksan-Barlovič, spretno roko svojega obsežnega znanja, kar je pripomoglo k še večjemu sijaju te domoljubne drame.

Srbi gredo v Italijo?

Basel, 12. novembra. Iz Pariza se izve, da je Briand v odseku senata za zunanje zadeve rekel to-le: Francoska vlada je še vedno prepričana, da srbska vlada ne bo sklenila posebnega miru z Avstrijo, ampak bo, če bi morala vso deželo izprazniti, po zgledu Belgije prisilila za gostoljubnost Italije, kar bo ta rada dovolila.

Res je ententa v Solunu prvotno računala na grško sodelovanje. Sedaj pa je prvotni načrt izpremenjen. Vse številke o številu izkrcah čet in pa o številu še potrebnih čet so napačne in prave številke morajo ostati tajne. Sicer pa bo ekspedicijski zbor dovolj močan, da bo mogel brez tuje pomoči izvršiti važne naloge. Ententa Grški ne misli očitati njenega postopanja in Skuludisu ne bo delala nepričakovanih težkoč.

21.438.000.000 frankov za vojsko.

Pariz, 15. novembra. (K. u.) Poročilo zbornici o dodatnih kreditih, ki jih zahteva vlada za leto 1915, sodi glavni poročevalec, da znašajo vojaški izdatki od 1. avgusta 1914 do 31. decembra 1915 21.438.000.000 frankov.

Prisilno novačenje na Angleškem.

London, 14. novembra. (K. u.) Uradna objava, da se morajo vsi neoženjeni do 40 leta do 30. novembra prostovoljno priglasiti pod orožje, sicer bodo izvajali silo, je povzročila veliko razburjenje.

Sv. Oče za Poljake.

Rim. »Osservatore Romano« prinaša pismo sv. očeta na krakovskega knezoškofa, v katerem papež poziva vse poljske škofo, da naj se obrnejo na vse katoličane, da z molitvijo in miloščino olajšajo trpljenje Poljske. Krakovski knezoškof je izpolnil ta papežev poziv s posredovanjem glavnega komiteja za Poljsko v Lausanu in je v posebnem pozivu na vse katoliške škofo prosil, da se določi 21. november za skupno molitev in pobiranje darov za Poljsko. Vsem, ki Poljski z molitvijo in darovi pomagajo, podeljuje sveti oče svoj poseben blagoslov.

Odgojena proglasitev monarhije na Kitajskem.

London, 15. novembra. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča iz Pekina: Kitajska vlada je odgovorila zaveznikom, da se odgodi vprašanje o proglatitvi monarhije na Kitajskem.

Zatekel se je lovski pes z rumenkasto glavo in malo rumenkasto liso, sliši na ime Hektor in hodi bajé z nekim vojakom. Kdor bi ga utegnil videti prosi se da mu ga odvzame ter ga blagovoli oddati proti nagradi Karlovska cesta št. 15. Ljubljana.

Sijajni uspeh

„Vojnega krščenca“ tudi v Ljubljani!

Deželno gledališče je bilo včeraj pri vseh predstavah rasprodano!

Danes ob 1/2 6., 7. in 1/2 9 uri zvečer v KINO-CENTRAL zadnje redne predstave tega velikega filma.

V filmu nastopa tudi prestolonaslednikova soproga nadvojvodinja Cita.

Edino v tem filmu:

Skodove tovarne v polnem obratu.

Nobenega zvišanja vstopnine
Jutri v torek in sredo vsakokrat ob 1/45. uro popoldne zadnje družinske predstave „Vojnega krščenca“.

Jutri v torek pri večernih predstavah nov krasen spored:

Pod uplivom preteklosti.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino
kupi po najvišjih cenah
J. GROBELNIK,
Ljubljana, Mestni trg števil. 22.

Stanovanje v najem.

V poslopi meščanske imovine v Ljubljani od-
dati je za rok
1. februarja 1916

v najem jedno v II. nadstropju hišnega trakta na
vogu Lingarjeve ulice in Pogačarjevega trga ležeče
stanovanje, obstoječe iz 4 sob in kabineta s priti-
klinami vred.

Pismene ali ustne ponudbe sprejema do všte-
tega

30. novembra 1915

mestni gospodarski urad, kjer se v uradnih urah
dobivajo eventualna pojasnila.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 11. novembra 1915.

Franc Lanovšek, čevljarški mojster
v Ljubljani, Tržaška cesta 11. sprejme
takoj

učenca in pomočnikov
več trajno delo.

Prodajalka

veščica slovenskega in nemškega jezika
želi službe
najraje na deželi. Naslov »PRODAJALKA
KROPA, Gorenjsko«.

Kratek klavir

ali pianino, že rabljen, se želi kupiti. Ponudbe o
kakovosti in ceni na upravnštvo lista pod št. 2370.

Hiša z vrtom in vodovodom

v trgu na Dolenjskem, ki je pri-
pravna za vsako obrt, se da v najem,
ali pa se tudi proda pod zelo ugod-
nimi pogoji. Več se poizve pri
A. Kušlan, Ljubljana, Karlovska c. 15.

2389 U VI 968/15-4
V imenu Njegovega Veličanstva
cesarja!

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani je razso-
dila o obtožbi javnega obtožitelja zoper Apo-
lonijo Ramovš radi prestopka po § 14 cesarske
naredbe z dne 7. avgusta 1915 št. 228 drž. zak.
v navzočnosti dr. Pavlina kakor javnega obto-
žitelja, obtoženke Apolonije Ramovš po danes
dognani glavni razpravi po predlogu javnega
obtožitelja, naj se obtoženka kaznuje, tako:
Obtoženka Apolonija Ramovš, 47 let stara,
rojena na Ježici, občina tam, omožena, pose-
stnika žena, v Stožicah št. 11. je kriva, da je dne
25. avgusta 1915 v Ljubljani, izrabljaje izredne
razmere, povzročene po vojnem stanju, zahte-
vala za neobhodne reči namreč za mleko, za
1 ferkelj, 40 h torej očitno čemerne cene in je
s tem zakrivila prestopok draženja po § 14 ci-
tirane cesarske naredbe z uporabo §§ 266, 261
k. z. na 20 K denarne globe, v slučaju neiztir-
ljivosti pa na 48 ur zapora ter po § 389 k. p. r.
v povračilo kazenskih stroškov.

Ljubljana, dne 21. oktobra 1915.

Nagode, m. p.

2390 U VI 1213/15-2
V imenu Njegovega Veličanstva
cesarja!

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani je razso-
dila o obtožbi javnega obtožitelja zoper Heleno
Kozamernik radi prestopka po § 14 cesarske
naredbe z dne 7. avgusta 1915 št. 228 drž. zak.
v navzočnosti dr. Pavlina kakor javnega obto-
žitelja, obtoženke Helene Kozamernik po danes
dognani glavni razpravi po predlogu javnega
obtožitelja, naj se obtoženka kaznuje, tako:
Obtoženka Helena Kozamernik, 31 let stara,
rojena v Utiku, občina Dobrova, samska, po-
sestnikova hči v Utiku št. 12, je kriva, da je
dne 12. oktobra 1915 v Ljubljani izrabljaje iz-
redne razmere, povzročene po vojnem stanju,
zahtevala za neobhodne reči, namreč za jabolka
po 8 vin. očitno čemerne cene in je s tem za-
krivila prestopok draženja po § 14 cesarske na-
redbe z dne 7. avgusta 1915 št. 228 drž. zak. ter
se radi tega obsodi po § 14 citirane cesarske
naredbe z uporabo §§ 266, 261 k. z. na 20 kron
denarne globe, v slučaju neiztirljivosti pa na
nadaljših 48 ur zapora ter po § 389 k. p. r. v
povračilo kazenskih stroškov.

Ljubljana, 4. novembra 1915.

Nagode, m. p.

Išče se oseba

k boljši družini
pridna in
krščanska
v srednjih letih ki razume vsa hišna
opravila. — Naslov pove upravnštvo
»Slovenca« pod števil. 2361. (ako se pri-
loži znamka za odgovor.

Priporoča se cenjenim damam

šivilja

ki gre šivati na dom. Izdeluje spodnje perilo in
obleko. Sprejme delo tudi na svoj dom — Naslov
pove upravnštvo »Slovenca«.

Vojni kreme-zrezki

(Kriegs-Kreme-Schnitten)
nepokvarljiva fina jed, nudi lep zaslužek. — 1 kar-
ton 36 kosov K 4.—, Razpošilja najmanj 3 kartone
po pošti.

Brandt v Ljubljani, pošta 7.
Zaloga na debelo: Nowotny, Dunajska cesta.

LIMON-

esenca 1 steklenica 1 K
odgovarja 10 limonam

Lekarna Trnkóczy
Ljubljana zraven rotovža.

Dne 14. novembra ob 1. uri ponoči je, prejemši
sv. zakramente za umirajoče po dolgi in mučni
bolezni v 84. letu starosti v Gospodu zaspal vele-
častiti gospod vpokojeni župnik tukajšnje župnije

Mihael Zupan

Pokop bo na pokopališču pri sv. Lenartu v torek dne
16. novembra ob 9. uri dopoldne.

Priporoča se preč. gg. sobratom v spomin pri svetih
mašah in drugih molitvah.

Sostro pri Ljubljani, dne 14. novembra 1915.

Martin Poljak
župnik.

Franc Jaklič
kaplan.

M. Bregant
nadučitelj.

Modni salon

Stuchly-Maschke
Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Osebo izbrane
novosti z Dunaja
Priporoča: največjo izbero
klobukov za dame in de-
klince kakor tudi bogato za-
logo žalnih klobukov.

Solidno blago.

Popravila točno in vesno.

Priznana nizke cene.

Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.
Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladovati se boleznijo nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
à K. 4.—

Modni salon

Marija Götzl

Ljubljana, Židovska ulica 8

skladišče nasproti (števil. 7)

priporoča cenjen. damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih
klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih
oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.
Zalni klobuki vedno v zalogi. **Popravila po želji.**

Priznana najnižje cene. :: Zunanja naročila z obratno pošto.